

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Haralda Stiffela a sudcov JUDr. Milana Lipovského, JUDr. Martina Piovartsyho, JUDr. Štefana Michálika a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14. júna 2012 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **J. B. a spol.**, vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 1 T 3/2003, prejednal dovolanie, ktoré podal obvinený **J. B.**, zastúpený JUDr. Š. P., advokátom v H., proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2011, sp. zn. 1 To 7/2009, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. sa dovolanie obvineného **J. B. o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) z 27. marca 2009, sp. zn. 1 T 3/2003, bol obvinený **J. B.** v skutku 1/ uznaný za vinného z trestného činu podvodu spáchaného formou spolupáchatelstva podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, 5 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného v znení zák. č. 227/2005 Z. z. (ďalej len „Tr. zák.“) na tom skutkovom základe, že

1/ obžalovaní J. B. a R. T.

J. B., ako jediný spoločník a konateľ S., spol. s.r.o., H., po predchádzajúcej vzájomnej dohode s R. T. o prevode a predaji Ľ. M., s.r.o., S. Ľ., uzavrel so spoločnosťou Ľ. M., s.r.o., S. Ľ., dňa 18. júla 1997 v P., zmluvu o kúpe nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. X. k. ú. S. Ľ. za sumu 4 950 000 Sk, čo po prepočítaní je 164 309,90 Eur, vrátane jej dodatku z 10. septembra 1997, týkajúceho sa upresnenia parcelných čísel nehnuteľností, ktorú sa zaviazal uhradiť v sume 2 000 000 Sk, po prepočítaní 66 387,84 Eur, do 90 dní od podpisu

zmluvy z poskytnutých úverov a zvyšnú časť kúpnej ceny do ďalších 90 dní z vlastných finančných zdrojov, a zároveň 18. júla 1997 v P., ako konateľ S., spol. s.r.o., H., podpísal so spoločnosťou Ľ. M., s.r.o., S.Ľ., aj ďalšiu zmluvu o kúpe hnuteľného majetku - technologického zariadenia na prvotné ošetrovanie a spracovanie mlieka za cenu 12 500 000 Sk, po prepočítaní 414 923,98 Eur, pozostávajúcu zo sumy 5 500 000 Sk, po prepočítaní 182 566 55 Eur, ktorú sa zaviazal uhradiť do 90 dní od podpisu zmluvy z úverov a zo sumy 7 000 000 Sk, po prepočítaní 232 357,43 Eur, čo bolo predmetom záložného práva v prospech Štátneho podporného fondu pôdohospodárstva a potravinárstva Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ktorý záväzok po predchádzajúcom súhlase tohto veriteľa aj prevzal na základe zmluvy z 25. novembra 1997 v S. Ľ. podpísanej so spoločnosťou Ľ. M., s.r.o., S. Ľ., aj keď už v čase podpisu obaja vedeli, že obchodná spoločnosť S., spol. s.r.o., Humenné, nedisponuje žiadnymi finančnými prostriedkami a ani nežiadala o poskytnutie úverov a pod zámienkou zábezpeky žiadaného úveru J. B. vylákal od predajcu súhlas s prevodom vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam pred úhradou ich kúpnej ceny, ktoré S., spol. s.r.o., H., nadobudla 2. októbra 1997, pričom pred nadobudnutím vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam obchodnou spoločnosťou S., spol. s.r.o., J. B., ako konateľ tejto spoločnosti s R. T., ako spoločníkom T. sk, spol. s.r.o., S., dňa 29. septembra 1997 uzavreli kúpno predajnú zmluvu k týmto nehnuteľnostiam, ktorú pred notárom podpísali dňa 2. októbra 1997 v P., čím obžalovaný J. B. bez súhlasu vlastníka previedol dané nehnuteľnosti na spoločnosť T. sk, spol. s.r.o., S., ktorá k nim nadobudla vlastnícke právo 3. októbra 1997 a použila ich pre vlastnú potrebu a taktiež táto spoločnosť použila na nezistený účel aj technologické zariadenie na prvotné ošetrovanie a spracovanie mlieka, následne J. B. na príkaz R. T. obchodné podiely S., spol. s.r.o., H., ešte 25. novembra 1997 previedol na ďalšiu osobu, kúpnu cenu nehnuteľností a hnuteľných vecí spoločnosti Ľ. M., s.r.o., S. Ľ., doposiaľ neuhradili a spôsobili tak škodu vo výške 17 450 000 Sk, čo po prepočítaní je 579 233,88 Eur, pričom rozhodnutím Okresného súdu Stará Ľubovňa, sp. zn. 3 C 171/99, zo dňa 15. októbra 1999 bolo určené, že kúpna zmluva uzavretá dňa 29. septembra 1997 medzi S., spol. s.r.o., a T. sk, spol. s.r.o., je neplatná a zároveň bolo určené, že výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností je PD so sídlom v K.

Za tento trestný čin uložil krajský súd obvinenému J. B. podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 3 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 a pol (päť a pol) roka, na výkon ktorého bol podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. zaradený do I. (prvej) nápravno výchovnej skupiny.

Podľa § 35 ods. 3 Tr. zák. krajský súd súčasne zrušil v rozsudku Okresného súdu Humenné z 1. decembra 2004, sp. zn. 4 T 438/02, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove z 20. júla 2006, sp. zn. 2 To 115/05, výrok o uloženom treste, ktorým mu bol za trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere jedného roka s podmieneným odkladom výkonu na skúšobnú dobu dvoch rokov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 24. februára 2011, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, rozsudkom sp. zn. 1 To 7/2009, podľa § 258 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 zrušil napadnutý rozsudok vo vzťahu k obvinenému J. B. vo výroku o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu. Odvolací súd uložil obvinenému J. B. podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. s použitím § 40 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, na výkon ktorého bol podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. zaradený do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny.

Rozsudok odvolacieho súdu bol obvinenému J. B. a jeho obhajcovi JUDr. J. O. doručený 9. júna 2011, resp. 7. júna 2011.

Krajský súd v Prešove predložil 2. marca 2012 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie, ktoré podal obvinený J. B., prostredníctvom obhajcu 31. októbra 2011 na Krajskom súde v Prešove proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2011, sp. zn. 1 To 7/2009. Domáhal sa ním, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v jeho neprospech z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011.

Obvinený J. B. odôvodnil dovolanie podané prostredníctvom obhajcu nasledovne:

„Obvinený vo svojom dovolaní uvádza, že na naplnení znakov trestného činu podvodu podľa § 250 Tr. zák. nemal podiel v takých intenciách, aby došlo k naplneniu všetkých jeho znakov po stránke formálnej i materiálnej. Poukazuje na skutočnosť, že nemal úmysel na úkor niekoho obohatiť seba, ani iného. Podľa tvrdení obvineného sa v čase spáchania skutku len snažil získať prácu v spoločnosti Ľ. M., s.r.o. S. Ľ., ktorú mu prisľúbil obvinený R.

T. Z. uvedeného dôvodu sa riadil jeho pokynmi bez vedomia, že by porušoval zákon, alebo spáchal trestný čin. Obvinený v dovolaní uvádza, že zo všetkého, z čoho je obvinený, nemal žiadny finančný prospech, pričom tvrdenie obvineného T. o tom, že mu vyplatil nejaké finančné čiastky sa nezakladá na pravde. Zároveň dovolateľ poukazuje na absenciu príjmových pokladničných dokladov v originálnom vyhotovení. V súvislosti s uvedeným orgány činné v trestnom konaní žiadali, aby na pravdivosť jeho tvrdenia vykonali grafologickú expertízu.

Obvinený poukazuje aj na rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý síce konštatujú, že nebol iniciátorom trestného činu, postupoval v zmysle § 40 ods. 1 Tr. zák. a uložil mu trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, avšak má za to, že keďže sa uvedeného trestného činu nedopustil, resp., že neboli naplnené formálne a materiálne znaky žiadneho trestného činu, mal podľa jeho názoru, vzhľadom na okolnosti prípadu, odvolací súd zrušiť rozhodnutie prvostupňového súdu a sám vo veci rozhodnúť tak, že ho spod obžaloby oslobodí“.

Z týchto dôvodov obvinený J. B. vo svojom dovolaní navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozhodnutie odvolacieho, ako i prvostupňového súdu v časti týkajúcej sa jeho osoby. Ďalej navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky prikázal Krajskému súdu v Prešove, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V zmysle § 376 Tr. por. sa k obsahu uvedeného dovolania vyjadril 9. decembra 2011 len prokurátor Krajskej prokuratúry v Prešove nasledovne:

„Posúdením obsahu dovolania mám za to, že dovolateľ namieta, že súdy prvého a druhého stupňa skutkový stav nezistili dostatočne, resp. zistené skutočnosti nesprávne právne vyhodnotili, čoho dôsledkom je hmotnoprávne pochybenie spočívajúce v právnej kvalifikácii jeho konania ako trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. Takto koncipovaný obsah dovolania sa dotýka predovšetkým skutkových okolností v kontexte ich následného hodnotenia a nie samotného právneho posúdenia zisteného skutku. Rozsah prieskumného oprávnenia odvolacieho súdu je v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 obmedzený na právne posúdenie ustálených skutkových zistení. Dovolací súd preto nie je legitimovaný posudzovať úplnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní a rovnako ani hodnotiť dôkazy

vykonané v pôvodnom konaní. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, prípadne korigovať, len odvolací súd.

V kontexte doposiaľ uvedeného, berúc do úvahy skutočnosti obsiahnuté v dovolaní dovolateľa, som toho názoru, že dovolacie námietky odsúdeného sa vôbec nedotýkajú právneho posúdenia zisteného skutku, ale naopak priamo a konkrétne spochybňujú skutkové závery súdov prvého a druhého stupňa. Je namieste uviesť, že dovolateľ svoje námietky vzniesol proti podľa jeho názoru vadnému procesnému postupu súdu, pretože neboli splnené podmienky hodnotenia dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

Mám za to, že prvostupňový súd dospel k právne relevantnému záveru o vine dovolateľa na základe dôkladného rozboru dôkazov, vykonaných v konaní pred súdom a ich zhodnotením jednotlivo i v ich súhrne, a preto nemožno v žiadnom prípade uvažovať o akomkoľvek rozpore medzi zistenými skutkovými okolnosťami a právnymi závermi, ku ktorým súd takto dospel“.

Vzhľadom na tieto skutočnosti prokurátor vo svojom vyjadrení navrhol, aby dovolací súd procesným postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol na neverejnom zasadnutí dovolanie, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania obsiahnuté v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011.

So zreteľom na novelu Trestného poriadku č. 226/2011 Z. z. a prechodné ustanovenie § 567j ods. 2 Tr. por., je potrebné použiť na rozhodovanie o dovolaní obvineného J. B. Trestný poriadok účinný od 1. septembra 2011. V zmysle prechodného ustanovenia § 567j ods. 6 a 7, ustanovenie § 370 a § 371 sa musí použiť v znení účinnom do 31. augusta 2011.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 a ods. 2 písm. h) Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por. účinného do 31. augusta 2011), ale súčasne po preskúmaní veci zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 (§ 382 písm. c) Tr. por.).

Na vysvetlenie tohto záveru treba predovšetkým uviesť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne, t. j. vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca. **Dôvody dovolania sú** - v porovnaní s dôvodmi zakotvenými pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní - **podstatne užšie**.

Podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 dovolanie možno podať len, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu však dovolací súd nemôže skúmať a meniť**.

Z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že obvinený J. B. existenciu uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011, založil na výhrade týkajúcej sa nesprávnej právnej kvalifikácie trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, 5 Tr. zák. Dovolateľ upozorňuje na skutkovú okolnosť týkajúcu sa absencie originálov príjmových dokladov, nevykonaného dôkazu- grafologickej expertízy, ako aj na absenciu zavinenia vo forme úmyslu, ako obligatórneho pojmového znaku uvedeného trestného činu, ktorý vylučuje právne posúdenie jeho skutku ako trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 5 Tr. zák.

Dovolací súd sa zaoberá skutkovým stavom, ktorý bol zistený súdmi oboch stupňov pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i)

Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Z tohto pohľadu hodnotí aj skutočnosť, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v tzv. skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušných trestných činov (porovnaj rozh. č. 47/2008, Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, zosbit 5/2008).

Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011. **Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.**

Dovolateľom uplatnené argumenty, odôvodňujúce nesprávnosť právneho posúdenia žalovaného skutku odvodené od vlastného hodnotenia v konaní vykonaných dôkazov, bez zohľadnenia skutkových zistení a skutkových záverov súdov v pôvodnom konaní predstavujú len namietanie skutkových zistení, ktoré sú v dovolacom konaní neprípustné. Skutkové zistenia (v tomto smere aj hodnotenie vykonaného dokazovania) súdov prvého a druhého stupňa sú pre dovolací súd záväzné a tento nemôže na nich nič meniť. Podstatou podaného dovolania je teda snaha dosiahnuť, aby dovolací súd prehodnotil vykonané dôkazy a na základe ich iného hodnotenia dospel k odlišným skutkovým záverom, než aké urobili prvostupňový a odvolací súd.

Z obsahu argumentácie obvineného, ktorá má zakladať dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. jednoznačne vyplýva, že ide o skutkovú otázku. Záver o tom, či tu je zavinenie v zmysle Trestného zákona a v akej forme, **je síce záverom právnym, avšak ten sa musí zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z vykonaného dokazovania.**

Súdy oboch stupňov náležite odôvodnili aj otázku zavinenia obvineného. Skutočným obsahom dovolania obvineného sú však jeho námietky vo vzťahu ku skutkovým zisteniam

súdob oboch stupňov a k hodnoteniu vykonaných dôkazov, čo všetko malo mať za následok pochybnosti o jeho vine vo vzťahu k trestnému činu podvodu podľa § 250 ods. 1, 5 Tr. zák.

Z uvedeného v konečnom dôsledku vyplýva, že rozhodnutie napadnuté dovolaním obvineného J. B. nespočíva na nesprávnom právnom posúdení skutku ani na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení, pretože skutok tak, ako bol súdmi obidvoch stupňov zistený, vykazuje znaky trestného činu podvodu spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák., v zmysle ktorého spoločným konaním s obvineným R. T. (v skutku 1/ rozsudku) na škodu cudzieho majetku seba obohatili tým, že uviedli niekoho do omylu a spôsobili tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu.

Toto posúdenie súdom prvého stupňa, s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd, zodpovedá zákonu aj podľa názoru dovolacieho súdu. Ako už bolo vyššie uvedené, ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, prípadne korigovať len odvolací súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, v tejto súvislosti konštatuje, že namietanie subjektívneho hodnotenia vykonaného dokazovania (nevykonanie navrhovaného dôkazu-grafologickej expertízy) nie je možné považovať za skutočnosť, pre ktorú by bol naplnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Je na rozhodnutí súdu konajúceho vo veci, aké dôkazy v konaní vykoná a ktoré dôkazy, aj keď sú procesnou stranou navrhované, nevykoná. Námietky v tomto smere môže procesná strana uplatniť v rámci odvolacieho konania.

Nie je teda možné namietat' nič proti samotným skutkovým zisteniam súdu, proti tomu, v akom rozsahu vykonal dokazovanie, ako hodnotil dôkazy a pod. V tomto smere totiž nejde o aplikáciu hmotného práva, ale procesných predpisov, najmä ustanovení § 2 ods. 5, ods. 6 Tr. por. o postupe orgánov činných v trestnom konaní pri zisťovaní skutkového stavu a pri hodnotení dôkazov (zakotvujúce zásady legality a oficiality).

Z vyššie uvedeného rozboru vyplýva, že dovolanie obsahuje argumenty a subjektívne názory stojace mimo uplatnených dovolacích dôvodov, lebo dovolací súd po preskúmaní veci žiaden z týchto dovolacích dôvodov nezistil.

So zreteľom na to, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. účinného do 31. augusta 2011, dovolací súd musel dovolanie obvineného J. B. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 14. júna 2012

JUDr. Harald S t i f f e l, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Kristína Cíchová